

СЕДНИЦА НА ПРАВНО-ЕКОНОМСКИОТ ФОРУМ НА СЗПМ

Донесени важни заклучоци и препораки

На 25 септември 2019 година, Правно-економскиот форум при извршниот одбор на СЗПМ, кој е составен од високостручни и искусни кадри, ја одржа својата втората седница. На состанокот присуствуваа Станка Трајкова, претседателка на извршниот одбор на СЗПМ, м-р Илија Адамоски, претседател на Собранието на СЗПМ, Митре Стојановски, претседател на надзорниот одбор и Менка Темелковска, секретарка на извршниот одбор на СЗПМ.

На почетокот на седницата, претседателката на извршниот одбор на СЗПМ, Станка Трајкова, ги поздрави присутните членови и ги информира дека на оваа седница ќе се разгледуваат повеќе материјали на кои Правно-економскиот форум треба да даде мислење и да донесе одредени заклучоци.

Потоа претседателот на Правно-економскиот форум, Фиданчо Стоев, кој ја водеше седницата, истакна дека на седницата ќе се разгледаат три важни прашања: Законот за пензионерско организирање со измени и дополнувања на текстот поднесени од ЗП-Битола, белешката од состанокот со министерката Мила Царовска и предлог-одлуката за изменување и дополнување на одлуката за утврдување на единствените критериуми за материјално-финансиското работење на здруженијата на пензионери и на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија.

Претседателката Трајкова истакна дека сите три прашања се значајни и заклучоците треба да се достават до Министерството за труд и социјална политика.

Во дискусијата се вклучија Цветко Михајловски, Крсте Белевски и Манојло Дамески. Претседателот Стоев истакна дека треба да се преиспита законското решение за усогласување на пензиите, особено што во наредниот период е најавено поголемо покачување на платите на

вработените од образованието, здравството, потоа покачување на минималната плата и друго, што ќе придонесе пензиите многу да заостануваат во однос на платите.

Во врска со изградбата на старечки, односно пензионерски домови, членовите на комисијата беа едногласни дека државата долг временски период нема инвестирано во изградба на социјални домови за пензионерите.

Претседателката Трајкова истакна дека постојните пензионерски домови со кои управуваат Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Македонија и здруженијата на пензионери не ги задоволуваат потребите за домување на пензионерите (а тоа е мислење на Државниот завод за ревизија, дадено по извршената ревизија на домовите), бидејќи малку се инвестирало од времето кога тие биле изградени.

Прашањето на функционирање на пензионерските и старечките домови бара да се воспостави солидна правна рамка (сопственост, финансирање, менаџи-

рање, наменско користење на капацитетите за сместување и друго) и во тој контекст е најважно менаџирањето на домовите.

По однос на капацитетите за сместување, министерката Мила Царовска пошевети внимание по ова прашање и побара претставник од Сојузот да биде член на комисијата за старечки и пензионерски домови, што е формирана во МТСП. Од страна на Сојузот, за член во комисијата е предложен Мите Стефанов, претседател на комисијата за старечки и пензионерски домови во Сојузот.

Претседателот на Собранието, Илија Адамоски, во својата дискусија рече дека е објавена информација од Фондот дека исплатата на пензиите за прв пат е извршена без заем, но треба да се имаат предвид и состојбите на корисниците на пензија, односно усогласувањето на пензиите.

По исцрпната дискусија беа донесени следните заклучоци:

Правно-економскиот форум поддржува работни средби на кои ќе се диску-

тира за важни прашања од интерес на корисниците на пензија.

Значајно прашање за Сојузот е донесувањето на Законот за пензионерско организирање, бидејќи се работи за голема целна група на граѓани, а постојниот Закон на здруженија и фондации не ги задоволува потребите. Затоа треба Сојузот и МТСП веднаш да започнат со интензивна работа за подготвување на конечен иницијален текст на Законот за пензионерско организирање.

Добро би било да се има дебата на медиумите, по можност со вклучување на експерти од доменот на граѓанските организации како и претседатели на здруженија на пензионери и на трите сојузи на инвалидски пензионери кои имаат проблеми со постоењето на повеќе паралелни здруженија во една општина и поради малиот број членови и немањето потребни средства не можат да ги вршат своите активности.

При подготвувањето на тој текст да се имаат предвид предлозите на ЗП-Битола и овие активности да завршат до крајот

на 2019 година, пред почетокот на кампањата за изборите.

Да се осмисли како треба да бидат организирани дебатите, да се заземе став со цел тие да бидат успешни.

Прашањето за старечки и пензионерски домови постојано треба да е во фокусот на СЗПМ и во соработка со надлежните институции и организации.

Во врска со одлуката за утврдување на единствените критериуми за материјално-финансиското работење на здруженијата на пензионери и на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија воведно излагање имаше претседателката Трајкова, која истакна дека постојната одлука е донесена од Собранието на СЗПМ уште во 2014 година. Со оглед на фактот што помина долг период, во кој настанаа организациски промени, а со цел порационално користење на средствата од членарина, се наметна потреба да се извршат одредени измени на одлуката.

Со одлуката се прецизира користењето на средствата во согласност со постојниот Закон за здруженија и фондации, се предвидува обврска на Сојузот доколку се утврди дека има отстапување на приходите и расходите да се пристапи кон измена на финансискиот план, потоа се прецизира како се доделуваат средства на здруженијата во согласност со правилникот за обезбедување на финансиски средства за материјална поддршка на здруженијата на пензионери-членки на Сојузот, функцијата потпретседател на Собранието се заменува со претседател на Собранието, се врши усогласување на патните и дневните трошоци во странство со прописите кои важат за државните органи на управата и се определува можност и Сојузот да доделува награди за постигнати континуирани резултати.

К.С.Андонова

Интензивно се работи на уточнување на податоците

Одборот на Регистрираната организација за солидарен фонд и членарина, на 29 октомври 2019 година одржа седница на која присуствуваа сите членови на одборот, претседателката на извршниот одбор на СЗПМ, Станка Трајкова, Менка Темелковска, секретарка на извршниот одбор на СЗПМ и Петар Андреевски, сметководител во Сојузот. Со седницата раководеше Ментор Коку, претседател на одборот на Регистрираната организација за солидарен фонд и членарина и воедно потпретседател на извршниот одбор на СЗПМ.

По усвојување на дневниот ред, на почетокот на работата на одборот се обрати претседателката на извршниот одбор на СЗПМ, Станка Трајкова, која ги поздрави присутните членови и ги информира дека на оваа седница ќе бидат разгледани повеќе бара-

ња од здруженијата главно поврзани со уточнување на членството. Во своето излагање таа истакна дека во изминатиот период, од конститутивната седница до сега, интензивно се работи на уточнување на податоците на членството и во таа насока се преземени следните активности:

Остварени се две работни средби со Фондот на пензиското и инвалидско осигурување на Македонија во врска со уточнување на податоците за членовите на здруженијата. На работните средби се дадени ветувања од Фондот дека ќе ги исполнат сите барања од страна на Сојузот. На средбите е констатирано дека треба да се изврши шифрирање на околу 90.000 корисници на пензија со што ќе се изврши уточнување на податоците меѓу ФПИОМ и СЗПМ. Со оваа задача е задолжена стручната служ-

ба на Сојузот и обработката е во тек, односно се обработени податоците за сите здруженија, освен за скопските здруженија.

Остварена е средба со претседателот на одборот, Ментор Коку и со претставници од трите инвалидски сојузи од која средба е произлезена иницијатива за спојување на трите сојузи во еден сојуз за подобро функционирање.

Констатирано е дека исплатата на посмртната помош се врши редовно и навремено.

Пристапено е кон разгледување на постојните нормативни акти и доколку има потреба во наредниот период ќе се дополнат и усогласат.

Потоа претседателот Коку ги запозна членовите и претседателите на трите сојузи со содржината на состанокот. Сакам да истакнам дека во трите

сојузи на инвалидските пензионери членуваат околу 34.000 корисници, а постојат 53 општински здруженија. Покрај толку многу здруженија се продолжува со формирање и на нови здруженија. Поради тоа, здруженијата се соочуваат со немање средства за вршење на основната дејност и за активностите. Покрај тоа, во здруженијата се појавуваат исти членови во две или повеќе здруженија, што ја отежнува работата. Исто така, сојузите на инвалидските пензионери треба да одредат критериуми за прием на нови здруженија, слични на критериумите кои важат во СЗПМ.

Претседателот Коку информираше дека трите сојузи го поддржуваат донесувањето на Законот за пензионерско организирање и се согласни дека трите сојузи на инвалидски пензионери треба да се спојат во еден. Во ди-

скусијата беше истакнато дека 80 отсто од проблеми во ОРО произлегуваат од нив.

Потоа се помина на решавање на доставените барања на: ЗП-Трифалице, ЗП-Солидарност-Аеродром, ЗИТ КИП од Куманово, ЗИП-Охрид, ЗИП-Свети Николе, ЗИП-Шуто Оризари, ЗИП-Храброст од Струмица и ЗИТ-Тетово.

Во врска со иницијативата за спојување на трите инвалидски сојузи се донесе заклучок секој сојуз во своите органи да изврши подготовки до крајот на 2019 година, а потоа да се одржи состанок со претседателите на сојузите и со претседателот на одборот на Регистрираната организација за солидарен фонд и членарина.

Ментор Коку,
претседател на ОРО

РАБОТНА СРЕДБА НА ПРЕТСЕДАТЕЛИТЕ НА ЗДРУЖЕНИЈАТА-ЧЛЕНКИ НА СЗПМ СО ЈП „НАЦИОНАЛНИ ШУМИ“

Да се надеваме дека дрвата ќе дојдат пред снегот!

Сојузот на здруженија на пензионерите на Македонија организираше работна средба со дел од претседателите на здруженијата на пензионерите кои на своите членови им помагаат во обезбедување огревно дрво како и со комерцијалниот директор на ЈП „Национални шуми“, Борче Бојчевски, на 14 октомври 2019 година, во просториите на Сојузот.

Средбата ја отвори претседателката на Сојузот, Станка Трајкова, која најпрво ги поздрави присутните, благодарувачки му се на комерцијалниот директор на ЈП „Национални шуми“, Борче Бојчевски, што се одсва на барањето на СЗПМ да присуствува на оваа средба, објаснувајќи ја потребата за одржување на еден ваков состанок кој има за цел да се согледаат проблемите со кои се соочуваат претседателите на здруженијата за набавката на огревно дрво за корисниците на пензија, бидејќи пензионерите реагираат кај претседателите иако вината не е кај нив.

Потоа на присутните им се обрати комерцијалниот директор на ЈП „Национални шуми“, Борче Бојчевски. Тој во своето излагање истакна дека му е чест да присуствува на оваа средба со пензионерите и да ги слушне проблемите со кои се соочуваат и дека во секој момент и на секој можен начин и тој лично и ЈП „Национални шуми“ се на располагање за да ги решат сите проблеми по ова прашање, кое е многу значај-

но за старите луѓе кои редовно си ги плаќаат сметките за дрвата.

Во своето излагање тој ги објасни проблемите со кои се сретнува ЈП „Национални шуми“, тргнувајќи од законската регулатива до проблемите кои ги имаат со техничките капацитети и бројот на потребни работници, при што истакна дека снабдување на огревно дрво покрај ЈП „Национални шуми“ вршат и други правни субјекти кои се регистрирани за оваа дејност.

Директорот Бојчевски истакна дека ЈП „Национални шуми“, и покрај објективните проблеми кои ги има, прави усилби да ги испорача договорените количества дрва, меѓутоа рече дека, за жал, кај некои здруженија

роковите се пробиени бидејќи и некои административни процедури создаваат дополнителни проблеми околу испораката на дрвата. Така на пример, се објавува оглас за транспорт, а на огласот не се јавува никој, потоа се објавува нов оглас и сето тоа го одложи рокот за исполнување на обврските.

Претседателката Трајкова му се заблагодари на комерцијалниот директор Бојчевски за уводниот дел и ги повика присутните претседатели да ги истакнат своите проблеми, по што имаше доста исцрпна и корисна дискусија.

Комерцијалниот директор Бојчевски, откако ги слушна забелешките вети дека сите обврски кои се презе-

мени со договори ќе се почитуваат и ќе бидат доставени дрва до корисниците на пензија.

Присутните му се заблагодарија на Бојчевски и истакнаа дека средбата била конструктивна и корисна за двете страни, бидејќи е многу важно да се согледаат состојбите од сите страни, и изразија надеж дека со заеднички напори ќе бидат решени некои од проблемите и пензионерите ќе бидат снабдени со огревно дрво, бидејќи тие редовно си ги извршуваат своите обврски.

На крајот беа донесени следните заклучоци:

1. ЈП „Национални шуми“ преку своите подружници да ги преземе си-

те мерки и на пензионерите кои склучиле договор и ги уплатиле средствата да им достави огревно дрво, најдоцна до 10.11.2019 година.

2. ЈП „Национални шуми“ со препорака да влијаат на правните субјекти кои вршат промет на огревно дрво да ги исполнат докрај преземените обврски.

3. За наредната година, доколку има можности, Програмата за сеча на дрва и тендерите да се објават порано за навремено извршување на обврските во договорениот рок.

4. Да се преиспитаат договорите што се склучени помеѓу здруженијата на пензионерите и набавувачите на огревно дрво (ЈП „Национални шуми“ и другите правни субјекти кои вршат промет на дрва) и казнените одредби да бидат предвидени за двете страни, и за доставувачот на дрва и за корисникот.

5. Пред склучување на договори се препорачува да се одржи состанок со ЈП „Национални шуми“, со здруженијата на пензионерите и со претставник од Сојузот.

6. Здруженијата на пензионери кои им помагаат на пензионерите за обезбедување огревно дрво преку други правни субјекти е препорачливо да побараат мислење од ЈП „Национални шуми“ за какви субјекти станува збор за да немаат проблеми.

Да се надеваме дека дрвата ќе дојдат пред снегот!

К.С. Андонова

ЗП-КРИВА ПАЛАНКА

Волонтерството и социјално-хуманитарната дејност основни начела на работењето

Здружението на пензионери од Крива Паланка и Ранковци спаѓаат во помалите здруженија-членки на СЗПМ, но со своите активности бележи видни резултати. Неколку месеци по конституирањето раководството бележи забележителни резултати.

Во изминатите 9 месеци најмногу внимание посветивме на уредување на клубот на пензионери за дневен престој, со што го направивме пријатно катче за престој на пензионерите, а и за Активот да си ги исполнува своите активности. Опремивме простор за активностите на разгранокот во Петралица, додека за разгранокот во Ранковци ќе предвидиме средства со донесување на финансискиот план за 2020 година. Исто така, учествувавме во многу акции организирани од градот, меѓу кои беше и учеството во акцијата „Чист град“ - истакна претседателот на здружението, Трајче Давидовски.

Притоа, додаде тој, ова е работено на волонтерска основа од страна на пензионерите, бидејќи волонтерството и социјално-хуманитарната дејност се основни начела во работењето на здружението.

Пензионерите-спортисти учествуваа на регионалните пензионерски спортски игри кои се одржаа во Злетово, каде што истоименото здружение беше домаќин. Нашето здружение се пласира со три екипи за учество на Републичката спортско-пензионерска олимпијада која се одржа во Радовиш. И таму постигнавме солидни резултати, но тие не беа доволни за освојување на медал и на тој план мо-

раме повеќе да работиме. Бевме домаќини на меѓуопштинските спортски игри кои традиционално се одржуваат триесет и три години помеѓу четирите здруженија ЗП-Свети Николе, ЗП-Кратово, ЗП-Пробиштип и ЗП-Крива Паланка.

И фолклорната група бележи успеси. Таа учествуваше на регионалната ревија на песни, музика и игри како и на Републичката пензионерска ревија на песни, музика и игри и притоа котиравме на доста високо место, но најдобри резултати постигнавме во јуни со учество на меѓународниот фестивал на песни и игри „Рила те гледа“ во Дупница, Р. Бугарија. Таму се закитија со златен медал со што го освоија првото место. За празникот Илинден гостувавме во Јабука-Качарево, Р. Србија, а воедно пензионерките учествуваа и во манифестацијата „Тавче гравче“ организирана од нашите иселеници.

Горд сум што и Активот на пензио-

нерки се обнови под водство на некогашната координаторка Анка Стојановска. По повод 20 септември, Денот на пензионерите, тие се организираа во десетина групи и посетија десетина пензионери и со рачно изработена честитка им го честитаа празникот, додека за светскиот ден на старите лица, 1 октомври, исто така посетија повеќе пензионери.

Нашите активности и постигнатите резултати беа препознаени од страна на СЗПМ преку нашите дописи презентирани во весниците „Пензионер плус“ и „Пензионерски видици“. По повод Денот на пензионерите, за хуманитарните активности за подобрување на пензионерскиот стандард нашето здружение доби благодарница. На тоа признание сум особено горд, вели претседателот на здружението, Трајче Давидовски.

Б. Стојчевска

ЗП-КИСЕЛА ВОДА

Продавачките на цвеќе од нашето пазарче

Денес Скопје е модерен град со организирани населби со сите урбани параметри. Општината Кисела Вода е меѓу најголемите општини со сите услови за добро живеење, бидејќи има училишта, градинки, пошта, банки, културен дом, здружение на пензионери и многу друго поврзано со потребите на жителите. Треба да се спомене и покриеното пазарче близу до паркот „Македонија“, каде што се продаваат свеж зеленчук, овошје и други производи.

Најубав дел на пазарчето е цветното катче, каде што неколку пензионери продаваат цвеќе кое сами го одгледуваат во своите дворови. Секој ден тука се Ботка, Севда, Младенка и некои други, кои седнати пред пазарчето продаваат етвини, мали, свежи букети цвеќе. Тоа не се големи, свечени букети во целофан, врзани со панделки во боја, испрскани со златен спреј и со латински ими-

ња. Букетите на нашите пензионерки се мали, свежи, од природно цвеќе кое успева на нашето поднебје, а народот ги знае како качунки, зумбули, шебои, анамска рака, рози, каранфили, хризантеми, цунцуле и други. Тоа се цвеќиња поврзани со годишните времиња, па минувачите според нив ги препознаваат годишните времиња кои како што минуват годините од четири станаа две, па така кога ќе видат кокичиња и качунки велат: еве дошла пролет. Овие вредни пензионерки велат дека продаваат затоа што сакаат во секој дом да внесат радост, насмевки и убавина, притоа се дружат и си ги исполнуваат деновите. Цвеќарките Ботка, Севда и Младенка ги познава целата населба, познати се особено меѓу пензионерите бидејќи учествуваат и во некои пензионерски активности што ги организира ЗП-Кисела Вода.

В. Топаловска

МАКЕДОНСКИ БРОД

Изложба „Поречаните во 1932/1933 година“

По 87 години од теренските истражувања на македонското Порече во минатиот век, полскиот етнолог Јозеф Обрембски „се врати“ на местото на настанот, во општината Македонски Брод.

По повод 11 Октомври - Денот на македонското востание, во Домот на културата во Македонски Брод, пред многубројната публика, меѓу кои и голем број пензионерки и пензионери, на 10 октомври 2019 година беше отворена изложбата на фотографии „Поречаните во 1932/1933 година“ низ објективот на етнографската документација на Јозеф Обрембски. На свечениот чин присуствуваа и свое пригодно обраќање имаа Војциех Тицињски - амбасадор на Република Полска во Скопје со сопругата, претставници од Музејот на Македонија, Министерството за култура и од Институтот за старословенска култура од Прилеп. Изложбата за отворена ја прогласи Живко Силјаноски, градоначалникот на општината Македонски Брод.

Авторка на изложбата е професорката Ана Енгелкинг од Полската академија на науките.

Изложбата е донација од Амбасадата на Полска на општината Македонски Брод, а ќе биде лоцирана во Домот на култура во Македонски Брод. Јозеф Обрембски ги проучувал и

документирал секојдневниот, обредниот и религиозниот живот, митологијата, фолклорот, народната медицина и магиските ритуали, а испитувал и како во социоекономските услови во тогашна Македонија функционираше големото патријархално семејство.

Како ретко кој друг странски научник од периодот пред Втората светска војна го користи националното име на Македонците. Тој пишува за македонскиот јазик, за македонската култура, македонските цркви и слично. Пишува како се чувствувале неговите информатори и народот во Порече и на каков начин ги изразуваа своите на-

ционални определби.

На сите што вложиле голем труд, залагање и упорност, за пристигнувањето на заоставштината од македонските материјали на Обрембски во нашата земја и во општината Македонски Брод, директорката на Домот на културата, Милена Стојческа, им врати благодарници, а на амбасадорот Тицињски му подари и вредна икона.

Многумина од најстарите посетители на изложбата ни раскажаа дека преку изложените фотографии се потсетиле на предците од семејната лоза од која потекнуваат.

М. Тренкоски

ЗП-СТРУГА

Димитрие Дурацовски добитник на државната награда за животното дело „11 Октомври“

Министерството за култура, на познатиот струшки писател и ликовен уметник пензионерот Димитрие Дурацовски му додели државна награда како највисоко признание за животното дело од областа на културата и уметноста.

Наградата му беше врачана на 11 октомври 2019 година, во Собранието на Р Македонија, а од страна на претседателот на одборот за доделување награди, Драги Ѓорѓиев. На доделувањето на државната награда присуствуваа премиерот Зоран Заев, повеќе министри и заменици-министри, уметници, академици, актери...

За струшкиот ликовен уметник и прозен автор Димитрие Дурацовски во нашата поширока јавност, дури и во онаа културната, ретко кој знае. Тоа секако не е случајно, бидејќи Дурацовски е најскромниот и најанонимниот писател и творец. Иако е автор на повеќе од дваесетина чудесни и фантазмагорични платна што би чинеле чест на секоја колекција или музејска поставка, на повеќе прозни текстови на кои никаков проток на времето ништо не им може – тој продолжува да живее и работи во Струга, не излегува од својот роден град, не бара признанија и не претендира на каква било промо-

тивна или друга слава. Со години и децении Дурацовски истражува во својот молк и во својот богат внатрешен живот во кој нема достап за сите љубопитници, убеден дека личниот и интелектуалниот интегритет за секој човек, за творецот, е нешто побитно од секоја промотивна врева и секој медиумски чалам.

Затоа Дурацовски живее и работи како исклучително повлечен и скроман човек и творец и само понекогаш, мошне ретко, се огласува во јавноста.

Убава е чувството кога гледаме дека наградите завршуваат во заслужни раце. Честитки до литератот и ликовен уметник Димитрие Дурацовски.

С. Кукунешоски

ЗП-ЛОЗОВО

Пензионерско дружење за Петковден

Општинското здружение на пензионерите од Лозово, по повод верскиот празник Параскева – Петковден, на 27.10.2019 година беше домаќин на повеќе здруженија на пензионери кои заедно со месното население во црквата „Петковица“ го одбележаа овој голем верски празник.

Откако беа проследени верските обичаи во црковниот храм, честитки за празникот до месното население и гостите упати претседателот на ОПЗ Лозово, Марија Монева. Таа им поса-

ка топло добредојде на пензионерите од ЗП-Свети Николе, ЗП-Велес, ЗП-Кратово, ЗП-Крива Паланка, ЗП-Пробиштип, ЗП-Злетово, ЗП-Куманово, ЗП-Штип, ЗП-Кочани, ЗП-Македонска Каменица, ЗП-Ново Село, ЗП-Ѓорче Петров-Скопје, ЗП-Бутел-Скопје, Здружение на инвалиди пензионери од Велес, Здружение на инвалиди пензионери од Куманово, Здружение на инвалиди пензионери од Струмица, Здружение на инвалиди пензионери од Свети Николе и други.

На присутните им се обрати и градоначалникот на општината Лозово, Ацо Велковски, кој им го честиташе празникот на сите. Тој во своето обраќање ја истакна важноста на пензионерите во целокупниот процес на одвивање на животот во државата, па и во Лозово, и вети дека како градоначалник ќе се залага за нивен повалитетен живот.

Овој убав ден особено празничен го направи и присуството на секретарката на ИО на СЗПМ, Менка Темелковска, како и присуството на францускиот амбасадор Кристијан Тимоние.

Многубројните гости беа послужени со црковен ручек. Најсреќни беа пензионерите од ЗП-Злетово, како овојгодишни кумови, а за идната година кумството ќе го има ЗП-Бутел. На крајот секако дека не изостанаа и музиката и орото. Од ова заедничко дружење сите си заминаа задоволни и со насмевка на лицето.

М. М.

ЗП-ГЕВГЕЛИЈА

Смрдлива Вода - прекрасно место за дружење

Активот на пензионерки при ЗП-Гевгелија организираше еднодневна екскурзија со активите од ЗП-Валандово, ЗП-Дојран и ЗП-Богданци. На 30.9.2018 година, група од околу 70 пензионери пристигнаа на локалитетот Смрдлива Вода. Времето беше само како што може да се посака. Сончевите зраци се пробиваа низ високите дабови дрвја. Целта на оваа еднодневна екскурзија беше дружење и натпревар во правење палачинки. Пензионерките пред одморалиштето на ЗП-Гевгелија ги поздравиле претседателот Велин Стојменов и претседателката на Активот, Јанка Узунова. Потоа од екипите беа направени палачинките кои требаше да бидат дегустирани. Имаше интересни вкусови и декорации, а натпреварувачките и публиката имаа можност да ги пробаат и да уживаат во дружењето.

На крајот, жири-комисијата ги прогласи сите екипи за победници и сите беа наградени со книга и скроман сувенир. Потоа во весела атмосфера пензионерките уживаа во прекрасното време, чистот воздух и убавините на планината Кожув. Дружењето заврши во попладневните часови. Според претседателката на Активот при ЗП-Гевгелија, тоа ќе стане традиционално во наредните години.

Ј.У

ЗДРУЖЕНИЕ НА ВОЕНИТЕ ПЕНЗИОНЕРИ

Незаборавен излет во Малешевијата

Според усвоениот план на комисијата за спорт и рекреација на Здружението на воени пензионери, на 20.10.2019 година беше реализиран еднодневен рекреативен излет низ Источна Македонија, поточно во Малешевијата. Патувањето, кое беше оценето како многу успешно, кај учесниците, а особено кај оние кои потекнуваат од овие краишта предизвика добро расположение, зголемена енергија, емотивни чувства и враќање на сеќавањата од пред повеќе децении.

Беспрекорната подготовка и организација на патувањето им беше доверена на секретарот на здружението Ефтим Мишовски и на претседателот на комисијата за спорт и рекреација Добре Ефремовски, кои не ште-

деа енергија и труд членовите на здружението да се чувствуваат расположено и да бидат информирани за географските, историските, демографските, туристичките и економско-стопанските карактеристики на Малешевијата и на населените места и локации кои беа посетени, со што во целост беше реализирана целта на патувањето.

Најпрвин го посетија туристичко-угостителскиот локалитет „Бела Вода“ во близина на Берово, кој пленеше со својата убавина, по што групата се упати во месноста „Бачила Клепало“, каде што учесниците се запознаа со новоизградениот граничен премин „Клепало“ во чија околина го доживеаја есенскиот пејзаж во прекрасното сончево време. Потоа го посетија прекрасното Беровско

Езеро со хотелско-туристичкиот комплекс „Аурора“. Сè што се сметаше дека треба да остане во подолго сеќавање беше забележено и документирано со фотографирање од страна на учесниците на патувањето.

И покрај богатата агенда за исполнување на програмата на самото патување, се најде и време на крајот на овој прекрасен

ден за дружење во ресторанот на ЗП-Берово. За реализацијата на успешното и безбедно патување се погрижи, покрај организаторите, и возачот на автобусот од ЈСП „Скопје“, кој со својот професионален однос и безбедно возење придонесе кон општото позитивно расположение.

М. Гирасова

ЗП-ВЕЛЕС

Збор-два со поетесата Нада Алексоска

Во Здружението на пензионери од Велес се наоѓаат неколку поети кои со своето творештво го збогатуваат животот на пензионерите преку разни промоции, конкурси и гостувања на поети и од други градови.

Една меѓу нив е и Нада Алексоска, инаку професорка по македонски јазик и литература, која досега има издадено пет книги, меѓу кои една монографија, две збирки песни и две збирки новели.

Нада Алексоска не е само писателка и поетеса, таа е и преведувачка на многу текстови на јазици од бившите југословенски простори, но и од германски јазик. Најново од неа е препевот на песната „Останете овде“ од Алекса Шантиќ. Ја прашавме што ја инспирирало да ја преведете токму оваа песна.

Одговорот е многу едноставен. И моите деца се надвор од татковината, за жал како и многу други. Нивното заминување е многу болно за сите нас. Тоа и ништо друго, а оваа песна како да е напишана за ова време – ни рече Нада.

Еве дел од препевот на песната:

ОСТАНЕТЕ ОВДЕ

Останете овде! Сонцето на туѓото небо нема да ве грее како што ова грее.
Горчливи се таму залаците на лебот твој,
каде немаш брат и никој свој.

Од својата мајка кај подобра има?
А мајка е земјата наша.
Фрлете поглед по ридови сиви,
гробовите на предците се во сите ниви.

За оваа земја тие беа херои
и пример како таа се брани.
Во оваа земја останете и вие,
останете во неа сплотени и збрани.

.....
Овде секој братски ве поздравува,
во туѓина за вас пелин цвета.
За овие планини сè ве врзува,
и име и јазик и братство и крвта света.

Останете овде! Сонцето на туѓото небо нема да ве грее како што ова грее!
Горчливи се таму залаците на лебот твој
каде брат немаш и никој свој.

Анастасија Мојсова

ЗП-ПРИЛЕП

Во домот за стари лица се подобруваат условите

Во прилепскиот дом за стари лица „Киро Крстески-Платник“ од година на година, или поточно од месец на месец се подобруваат условите за околу 140-те корисници. Со помош на донации од домашни и странски фондови, помош од локалната самоуправа, а и од Владата постојано се инвестира во подобрување на условите во овој дом, чијшто капацитет е 151 лице.

Еве една година откако јас сум раководител на оваа мошне значајна установа за старите лица не само од градот туку и од околните населени места од прилепската и од другите општини, речиси секој месец се инвестира и се реализираат одредени активности - вели в.д. директорот на домот за стари лица, Мики Крстев.

За штитениците на овој дом се задолжени 43 вработени кои постојано се грижат за здравјето, хигиената, храната и за сè што е потребно за една ваква институција. Според зборовите на в.д. директорот Крстев, во оваа тековна година е набавена нова индустриска машина за перење алишта со капацитет од 25 килограми, чија вредност е над 550 илјади денари. Средствата за набавката на оваа машина се обезбедени од установата, од како што се вели домаќинското работење на раководниот кадар во домот. Потоа, од блок донации во вредност од 160 илјади денари е набавена индустриска машина за миене садови со триминутен циклус на миене на приборот за јадење. Повеќе од 230 илјади денари ќе бидат обезбедени за набавка на машина за сушење алишта со капацитет од 23 килограми. За оваа машина веќе е потпишан договор и наскоро се очекува нејзината испорака. Интересно е и тоа дека во овој дом се води сметка и за подобрување на условите за престој и живот на штитениците, а исто така и за намалување на средствата за поголема енергетска ефикасност на целиот објект со кој располага установата. Овде веќе се врши замена на внатрешната и надворешната столарија за што ќе бидат инвестирани еден милион денари, средства од блок донации. Со оваа инвестиција ќе се изврши комплетна замена на постојната дрвена столарија, прозорци врати, со нова ПВЦ-столарија каде што се сместени штитениците. Со нови алуминиумски профили ќе бидат заменети и стаклените површини од просториите за одмор и рекреација како и замена на сите надворешни врати на објектот, со што условите за живот на штитениците значително ќе се подобрат.

И покрај ограничените средства со коишто располага домот, заедно со колективот, домаќински и одговорно се залагаме на нашите корисници да им обезбедиме достоинствена старост и нормални услови за нивно секојдневно престојување во нашата установа. Така, преземаме мерки за инсталација на сигнални апарати за повик на медицинскиот персонал од сите соби во домот, потоа инсталација за апарати за сигнализирање на пожар, како и делумна санација на критичните места на покривот на објектот. Размислуваме, се разбира доколку обезбедиме средства, од кој било и од каков било извор да извршиме молерисување на целиот објект, како и набавка на нови душеци - додава Крстев.

К. Ристески

ЗП-ДЕМИР ХИСАР

Вкусните манџи на готвачот Дицко

Кулинарството е занает како и секој друг. Единствено што за жените тоа најчесто е секојдневна и не баш забавна обврска. Но кога готвењето е хоби, тогаш тоа може да биде извор на интересна забава и постојано учење, а за готвачот Дицко тоа беше и е и работа и забава во исто време. На многумина ќе им звучи неверојатно, но тој почнал да готви уште од 9-годишна возраст, а првото јадење кое го подготвил било супа со јајца. За сè бил виновен неговиот брат, кој додека родителите работеле во полето, на помалиот брат му здодеало да јаде само качамак, па решил сам да зготви нешто!

- Се сеќавам дека ставив неколку различни состојки во тенџерето, кои ги најдов во долапот, и супата беше готова за 15 минути, а јас од тој момент знаев со што ќе се занимавам во животот - ја почнува својата кулинарска приказна Димитрије Црвенковски, секогаш насмеаниот 86-годишен демирхисарски пензионер, а во неговата Сопотница познат како готвачот Дицко.

Роден е во 1933 год. во истоименото село, каде што го завршува основното вечерно образование. Веднаш потоа заминува во војска, во Вараждин, каде што ги научува и усвршува готвачките вештини и готвачкиот занает. По отслужувањето на воениот рок, кратко се занимава со земјоделство, а потоа се вработува во подвижната кујна во ГП „Бетон“, каде што првпат започнува професионално да го покажува кулинарскиот талент, а по отворањето на рудникот во Сопотница, цели 30 години, до пензионирањето, работи како готвач.

- Секоја работа е средство за остварување на еден дел на секој од нас. За мене тоа беше готвењето. Дома нонстоп се врткав во кујната, помагајќи и на мајка ми. Секако, никој од моите блиски тогаш не ни претпоставуваше дека кулинарството ќе ми биде животна професија - вели Дицко.

Како кулинар во рудничкиот ресторан готвел за 200 вработени, а имал можност да готви и за тогашните високи политички функционери како Злате Биљановски, Никола Минчев и други.

- Уште во тоа време работев во најсовремено опремена кујна по сите стандарди, а готвев по два

оброка дневно, ручек и вечера. Секогаш готвев по мени кое го подготвував еден месец претходно, во кое најзастапени беа традиционалните македонски јадења, а еднаш неделно, на барање на самите работници, задолжително готвев гулаш на демирхисарски начин, со свежо младо телешко месо и многу суви зачини, гарнирано со пире од компир - раскажува Дицко.

Еден од неговите специјалитети по кои бил познат била и мусаката, која најмногу ја бендисувале армиските генерали од некогашната Трета армиска област, кои редовно доаѓале на воени вежби во околната на Демир Хисар.

Инаку, Дицко вели дека работата во кујна е мошне напорна, затоа што бара многу голема посветеност, а според некои истражувања припаѓа во трите најстресни професии во светот. Покрај професионалниот ангажман во рудникот, Дицко во слободното време готвел и на свадби, кои во тоа време се правеле дома, а не наплаќал бидејќи тоа било неговиот дар за младенците.

Денес, и во овие пензионерски денови знае и да зготви нешто, но само за кујната слава Св. Никола, а менито го прави неговата сопруга Василка.

На крајот, Дицко, им порачува на сите млади готвачи многу да учат и да работат, да ги поместуваат границите на готвењето со подготовка на јадења од различни светски кујни, но никогаш да не ја забораваат традиционалната македонска кујна.

З. Стевановски